

Protestantse top in de ban van de man

kerkelijke vernieuwing - analyse - Van de elf nieuwe regionale gezichten van de Protestantse Kerk in Nederland zijn er negen man. Is de PKN vrouwonvriendelijk?

MAAIKE VAN HOUTEN, REDACTIE RELIGIE & FILOSOFIE

Wat gebeurt er als elf sollicitatiecommissies met actieve leden van de Protestantse Kerk allemaal voor hun eigen regio een nieuw boegbeeld moeten zoeken? Dan komen ze uit bij een elftal dat wit is en overwegend ouder. En man.

Want dat is de afgelopen maanden gebeurd in de Protestantse kerk in Nederland (PKN). De 74 regio's (classes) worden samengevoegd tot elf, die elk een 'geestelijk leider' krijgen, in de persoon van een classispredikant, de schakel met zo'n honderdvijftig tot tweehonderd kerkelijke gemeenten. Woensdag werd de elfde benoemd, waarmee de vacatures zijn vervuld.

Nog voordat zij in september beginnen, is er kritiek. Zoveel witte mannen, had dat niet wat diverser gekund? Discrimineert de kerk vrouwen, loopt de PKN niet vreselijk achter?

Om met dat laatste te beginnen: ja, wel in vergelijking met het Spaanse kabinet, dat meer vrouwen telt dan mannen. Dat is groot nieuws en dat alleen al bevestigt dat zo'n kabinet een uitzondering is. Want zet het eens af tegen de twaalf Commissarissen van de koning, benoemd op voordracht van de provincie. Van de twaalf is er nu één vrouw.

Of leg de Protestantse Kerk naast de Persgroep, uitgever van ook deze krant. In de raad van bestuur zitten helemaal geen vrouwen. Dominantie van mannen in de top is overal, in het bedrijfsleven, bij de overheid. De PKN loopt met de nieuwe classispredikanten keurig in de pas. Dat er veel kritiek is op die maatschappelijke werkelijkheid is

een ander verhaal.

Schuld van de vrouw

De 'schuld' voor het ontbreken van vrouwen in de top wordt vaak bij vrouwen zelf gelegd. Zij solliciteren niet of veel minder - zoals bij het burgemeesterschap van Amsterdam. Hoe zit dat bij de PKN? Van de 88 reacties op de vacature voor classispredikant waren er elf van een vrouw, ruim twaalf procent. Terwijl van de meer dan 2600 predikanten 32 procent vrouw is. In de leeftijdscategorie 50 tot 64 is dat nog ietsje hoger, 34 procent vrouw. Dus inderdaad, vrouwen in de kerk melden zich minder vaak voor een topfunctie dan mannen.

Hoe dat komt? Er gelden vast dezelfde argumenten als buiten de kerk: ze willen niet, ze denken dat ze het niet kunnen, ze missen bestuurlijke ervaring. Maar in de PKN komt daar nog iets bij. Op de orthodoxe flank, met name in de kerken van de gereformeerde bond, mogen vrouwen geen dominee worden en vaak ook geen lid van de kerkenraad. Voor de functie van classispredikanten is gezocht naar mensen die overweg kunnen met alle kerkelijke geledingen, van vrijzinnig tot streng in de leer. De commissies zijn daardoor vaak uitgekomen bij mensen 'in het midden'.

Doorgeredeneerd, kan het zijn dat de commissies zoveel rekening hielden met het vrouwenstandpunt van de gereformeerde bond dat vrouwen eerder werden afgewezen? Dat lijkt logisch. Maar ook waar een vrouw werd benoemd, zaten leden met een orthodoxere achtergrond in de commissie.

En trouwens, aan de echte top van de kerk, de landelijke synode, zit naast een man ook een vrouw aan het roer, Saskia van Meggelen. En zij volgde een vrouw op.

Decentrale organisatie

Maar toch. Had juist die landelijke leiding niet moeten zorgen dat er meer vrouwen werden benoemd? Een logische vraag, maar: die bevoegdheid heeft zij niet. De PKN is decentraal georganiseerd. In de wervingscommissies zat wel een lid van het landelijk dagelijks bestuur met stemrecht, maar daarin hadden de drie ouderlingen en diakenen uit de nieuwe classis de overhand. De PKN is 'van onderop' georganiseerd, de basis heeft het voor het zeggen, daar kan de synode niets aan doen.

Maar zij kan wél laten uitzoeken hoe het komt dat vrouwen zich niet hebben gemeld, zoals ook politieke partijen doen. Eén les daaruit, van VVD-prominent Neelie Kroes: vrouwen solliciteren vaak niet, je moet hen actief benaderen. Hoe toevallig is het dan dat de classis Utrecht actief op zoek is gegaan - en is uitgekomen op een vrouw?

De Verdieping 8|9

De nieuwe leiders van de PKN

In het kort

Discrimineert de kerk vrouwen, loopt de PKN niet vreselijk achter?

Vrouwen in de kerk melden zich minder vaak voor een topfunctie dan mannen

In kerken van de gereformeerde bond mogen vrouwen geen dominee worden